

Nro 14.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMEBOL.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

*Költ Bétsben Augustusnak 16-dik napján 1793.
esztendőben.*

Hadi Történetek.

Fel serdült koromtól fogva mindég hallot-
tam, a' józan okosság és tapasztalás is azt
tanítták, hogy mindenkor a' győzedelmes szo-
kott a' meg győzettezett résznek parantsolni, és
törvényt szabni, nem pedig a' meg győzettezett a'
győzedelmesnek. *Valenciennesnek* fő kór-
mányozója, *Ferrand* Frantzia General, sokat ki-
vánt olyat, Jul. 28 dik napján fel tett capitula-
tiójában, a' varat ostomló győzedelmes seregek-
nek fő kormányozójától, az Eboraki hertzegetől,
mellyeket sok tekintetre nézve meg nem lehetett
nékie engedni. Múlt postával ki adott Kurirunk-
ban fel jegyeztük az ő kívánságait, lássuk tehát

mesfan mind az arra adattatott feleleteket, mind annak tóldalékjait.

A' capitulatiónak 1-ső tikkelyére így felelt az Eboraki herzeg: *A' Frantzia örizet, minden hadi betsülettel ki fog a' Cambraji kapún a' városból költözni, és az úgy nevezett Briquet háznál, fegyvereit, zászlóit, mezőben való ágyúit, minden kár tétel nélkül letenni. Ide tartoznak a' Cavalleriának, Artilleriának, Proviántos szekereknek, és több hadi szolgálatnak lovai is. Ellenben a' hadi tiszteknek mind tulajdon lovaik, mind oldal fegyverek meg fognak hagyattatni.*

A' 2-dik tikkely egyg átallyában meg nem engedtetett.

A' 3-ikra illyen válasz adattatott: *A' Frantzia örizet, az első tikkelyben meg határoztatott mód, szerént, Augustusnak 1-ső napján fog a' városból ki költözni, és minthogy hadi fogságba esett, ki költözése előtt 24 órával tudtára fog az a' hely adattatni, a' honnan Fr. Országba mehefsen, hollott fel fog jegyeztetni mind a' tiszteknek igireteik, mind a' katonáknak magok le kötelezéseek, melly szerént arra fogják magokat le kötelezni, hogy mind addig, mig a' jelenvaló háború tartánd, sem ő Császári Kelsege, sem szövetségesei ellen, hanemha a' hadi regula szerént ki váltattatnának; kemény tábori büntetés alatt nem fognak szolgálni.*

A' 4-ik tikkely sem artilleriára, sem a' tábori eszközökre és magazinumokra nézve meg nem engedtetik: ellenben a' mi tulajdonok vagyon a' tiszteknek és köz katonáknak, azokat magokkal bánatódás nélkül el vihetik.

Az 5-dikre való felelet ebből állott: *hogy a' Fr. örizet bugazsidja alá szükséges szekerek készpénz fizetésért fognak adattatni, úgy mindazonáltal, hogy a' Garnison részéről hátra maradandó hadi Commisariusok személyesen kötelezzék magokat az adattatandó szekereknek és lovaknak vissz a küldet, tetésekre.*

A' 6-dik tikkely kerekdeden meg vettelett.

A' 7-dik meg engedtetett, az 5 dik tikkelyben fel jegyzett mód és fel tételek szerént.

A' 8-dik is; úgy mindazonáltal, hogy azok a' Fr. hadi Commissariusok, a' kik az ispotályokban való gazdálkodás miatt vissza maradának, a' militaris policia alá legyenek vettetteve; nem különbben azok, kikről az 5-ik tikkelyben szó vagyon; úgy hasonlóképen a' vissza maradandó beteg katonák is, a' 3-dik tikkely szerént, mint hadi foglyok, úgy gondoltassanak.

A' 9-dik articulusra az a' felelet adattatott; hogy minden, a' ki nem katona, polgári tekintetben fog vétettetni, és mint olyan, a' polgároknak engedtetendő jussal élni.

A' 10 ik tikkely meg nem hagyattatott, hanem a' végeztelett el, hogy az által szökött katonák, igaz lelki ismertet szerént által adattassanak, és ha tapasztaltatni fog, hogy mind által nem adattatnának, az el titkoltattak miatt, szoros meg vizsgáltság tétetessen. Az Austriai, és frigyos Fejedelmekhez tartozó hadi foglyok is híven és igazán által adattassanak.

A' 11 dik tikkelyre a' határoztatott meg, hogy a' katonasághoz tartozó trásoknak, bútoroknak, épületeknek, artilleriának, öntött vasnak, fegyveres házaknak, tábori magazinoknak, hadi kezületeknek, a' tábori és polgári kasszáknak, egy szöval, mind azoknak a' dolgoknak, a' melyek akárminémü titulus alatt, a' kormány székhöz tartoznak, meg vizsgáltságokra és által vételekre, hadi és polgári Commissariusok fognak ki rendeltetni. Mind a' polgári, mind a' hadi hivatalosok jól fognak állani az említett dolgoknak és eszközöknek híven és igazán leendő által adások mellett.

A' 12 dik tikkelyre az az igiret tétetett, hogy az égygyesült seregeknél uralkodó fejedelmek minden lakosnak személybeli és javabeli megvédése mellett felelteni fog.

A' 13-dik tikkely meg vettetett, és úgy határozatott meg, hogy a' jelenvaló Előjárók és hivatalosok, mind addig meg fognak mostani hivatalaikban maradni, valameddé, ő Császári Felsége az iránt más rendelkezést tejjend.

A' 14-dik tikkelyre azt felelte az Eboraki hertzeg, hogy ő Cs. K. Felségének akarattya az, hogy azoknak a' lakosoknak, a' kik magokat tsendesen fogják viselni, semmi bántodások le legyen.

A' 15-dik tikkely annyiban meg hagyattott, a' mennyiben a' katonai épületek elegendők és tágasak fognak lenni.

A' 16-ik tikkely meg változtattott, és úgy határozatott meg, hogy a' lakosok csak azokban az esetekben fognak hadi szolgálat tételre köteleztetni, a' mellyek szokásban vagynak a' Cs. K. Austriai Belgyiomban. Azok pedig, a' kik katonai köntösben vagynak, és segyvert viselnek, a' 3-dik tikkely szerent, úgy fognak tartattatni mint katonák.

A' 17-dik a' 16-dik tikkelyre útasitatik.

A' 18-ik tikkely szerent szabad leszen a' lakosoknak, minden vagyonaikkal együtt 6 hólnapok alatt oda menni, a' hová nékik tettzeni fog, és szükséges bátorság levelek is fognak nékik udattatni.

A' 19-dik tikkely egészlén meg hagyattott maga valóságában.

A' 20-ikra így válaszolt a' hertzeg, hogy a' további rendelkezésekig, az afsignaták nem vétetődnek bé kéz pénz gyanánt.

A' 21-ikre így : minthogy ez nem tárgyazza a' hadi dolgokat, valamiképen az előbbeni, úgy ez is a' további rendelkezésktől fog függeni, 's azokhoz alkalmaztattatni. A' mi pedig a' gabonás táraikat, és gabonát illeti, azoknak hasznokra fognak azok fordittatni, a' kiket törvényesen illetnek.

A' 23-ik meg hagyattatott, hogyha t. i. törvényes azoknak vagyonok és örökségek.

A' 24-tzikkelyre rövideden illy felelet adatott, hogy a' Fr. örizet, a' katonasághoz tartozó személlyek, és polgárok 's lakosok által tétetett adosság fizetessen ki.

A' 25-dikre ilyen: *Mivel az előbbi felcletek világosan ki vagynak fejeztetve, semmi helye nintsen ezen tzikkelynek.*

Adattatott Valenciennesi fő kvártélyomban Juliusnak 28 napján 1793 elzt.

Fridrik Eboraki hertzeg az eggyesült ostromló seregnek fő kormányozója.

A' fellyebb való tzikkelyekhez adattatott tzikkelyek ezek:

1. Tz. Ma, Jul. 28 napján, estéli 7 órakor fogja a' Fr. Garnizon, avagy örizet, a' várnak külső erősségeit s. a. t. az ostromló eggyesült seregeknek által adni, és hogy a' Garnizonnak ki költözéseig jó rend tartattafson, tehát, addig a' kapukon belől, a' várnak belső részében, és a' városnak citadeljában az örizet fog vigyázaton lenni.

2. Tz. Hogy ha estéli 7 óráig feleletet nem adánd *Ferrand* Generál ezen fel tetelekre; tehát előre meg mondatik nékie, hogy az ő halgatása által a' fegyver nyúgvás félbe fog szakasztatni, és a' sántzokból való ágyúzás újobban el kezdettetni.

3. Tz. Hogy azok a' seregbeli előjárók, a' kik az írásoknak és hadi eszközöknek által adására köteleztetnek, mind addig a' várban maradjanak, valameddig a' Cs. K. Commissariusok azon írásokat és eszközöket fel jegyzéndik, és által vejéndik.

4. Tz. A' jelenvaló capitulatiónak alá írása után mindjárt kezések fognak a' várba bé küldet-

tetni, u. m. 1. Obester, 1 fő Strázsa mester, és 1 kapitány; hasonló rangú Fr. tisztek által fogtak ezek fel váltattatni, a' kik a' capitulatio tikkelyeknek közzétesítetése után ismét vissza fogtak adattatni.

Adatott Valenciennesi fő kvártélyomban
Jul. 23 napján 1793' elzt.

Fridrik Eboraki hertzeg. s. a. t.

Alább irtak, úgy, mint ki neveztetett és ki küldetett Commissáriusok, a' nekünk *Lerrand Geneté*, Valenciennes városának és várának fő kormányozója által adattatott, és a' jelenvaló originalis capitulatio mellé ragasztatott, 's a' *Yorki hertzegnek* Jul. 23 napján 1793. elzt. által küldetett írásban ki jelentett hatalom szerént irt és említett tikkelyeket kezünk alá írása által meg erősítettük.

Az Eboraki hertzeg fő kvártélyában Jul. 28 napján 1793 elztendőben.

Boiland Brigadéros Generál.

Tolose Fortificatio. Director
a' Brigader Generálnak képviselője *I. L. Perdry* az ifjabbik *Lameth, Pichon, Harnois.*

Brusiez a' Rivieri batalionnak kapitánya.

Igy lévén a' dolog, a' Valenciennesi életben maradott egészséges Fr. katonák August. első napján onnan ki költözvén, és a' capitulatio szerént, fegyvereiket le tévén, és egyszermind arra kötelezvén magokat, hogy ők a' jelenvaló háborúban, sem a' R. Császár, sem a' vele frigyes fejedelmek ellen hadakozni nem fognak, vissza bocsátottak hazájokba. Az ott találtatott, és a' győzelmeseknek által adattatott hadi eszközöknek minémiségét és számát még most, minthogy ma-

gunk sem tudjuk, fel nem jegyezhettyük, továbbra kell tehát azoknak leírását halasztanunk.

Valenciennes elvétetésének historiájához tartozik még az is, hogy az utolsó ostromban 300 hólygai és sebesei voltak az égyesült seregeknek. Az elsőbbek között találtatott *Querlonde* Ingenieur Obristlájtenánt, kinek fejét az ágyú golyóbis horta el. Az ostromoltak 500 embernél is többet vesztettenek el azon véres tsatában. Juliusnak 25 napján, egy magyar gyalogkatonna egygy minás Frantz. katonát éppen abban a szempillantásban lőtt föbe, a' midőn a' Cs. K. ostromló sereg alatt a' minát meg akarta volna gyújtani. Kár hogy ennek a' magyar vitéznek sem neve, sem regemente fel nints jegyeztetve, jutalmat, még pedig nagyot érdemlett volna ezen vitéz tselekedetéért, melly által egynéhány 100 embernek életét meg tartotta.

Valenciennesnek elvétetése más Fr. erősségeknek lakosaiban rendkívül való félelmet okozott. — Sokan világosan meg irták a' Párisi N. Gyűlésnek, hogy ha ennekutánna is pillongató szemekkel fogják a' Fr. seregek a' váraknak ostromoltatását szemlélni, és nem igyekeznek az ellenséget a' köz társaság földéről ki mozdítani, ők nem fogják magokat a' puszító ostromnak tárgyúl ki tenni, hanem jó előre fel adni magokat. Nevezetesen, a' Cambraji lakosok, a' mint néhány közönséges levelek írják, levelet küldötenek *Koburg* hertzeghez, és arra kötelezték magokat, hogy ők minden szempillantásban készek az Austriai Ház birodalmának, mellyhez tartoztanak hajdan is, meg hódolni, tsak hogy legyen fel tételekben segítségekre.

Moguntziának és Landaunak környékeiről. — Múlt hólnapnak 20 és 21-dik napján a' *Moderbach* völgybe ütötenek a' Frantziák, a' honnan mindazáltal tsak hamar ki szoritattak. Következett napon, ismét szerentsét próbáltak, és fel háván az *Anna* nevű hegyre, az ott hányatott föld

várakból és sántzokból egészen ki szorították a' Pruffzusokat, a' honnan újokban a' *Modébachi* völgybe mentenek, még pedig a' mint iratik, öt ezren, melyet noha vitézi módon védelmezték a' Slavoniai vég katonák, és a' *Tercy* regementének harmadik batalionya, mindazáltal, mivel kevesen vóltnak, kéntelenitettek a' nagyobb erőnek engedni, és magokat okosan vizsgálva vonni. Minekutánna segítségekre ment volna *Kovachevich* Obester a' *Gradiskani* divisióval, két ízben is vizsgálta őket üldöző Frantziákat, és telylyességgel meg nem engedték, a' *Bródi* és *Pétervárad*i compániákat magoktól el szakasztatni. — Maga a' nevezett Obester is ditsiretesen viselte magát, mind tulajdon példája, mind katonáinak biztatásai által, és minekutánna paripája meg sebesítetett, és a' szálló karók között nem lovagolhatott volna, gyalog vitte katonáit az ellenség ellen. Mind a' tiszték, mind a' köz emberek ditsiretesen viselték magokat ezen tsatazásban.

Manhejmban, a' Palatinatusi választó fejedelemségnek anya városában Aug. 1-ső napján költ levélből olvassuk, hogy a' két hidi (Biponti) hertzegségben szörnyű kegyetlenséget vittének végbe a' Frantziák, és valahová fordultak, mindeütt szomorú nyomaít hagyták érzékenység nélkül való vad indulatyaiknak. Meg nem elégedvén a' városoknak és faluknak el pusztításokkal, és meg égetésekkel, a' *Károly* hegyén lévő uraságoknak nyári mulató házaikat is porrá változtatták. Hasonlóképen bántanak *Landau* vidéken fekvő német helységekkel, mellyeknek lakosai, kiváltképen a' félénk asszonyok és gyermekek az ellenségtől való féltékben az erdőbe futván, ottan bújdoklanak éhen és szomjan. — Jaj annak a' tattománynak a' hová ők lábaikat bé teszik.

Germershejmből az iratik August. 3-dik napján, hogy a' szövetséges fejedelmeknek hadi seregei, eggy ágyú golyóbis lövésnire táboroznak *Johrim* alatt a' Frantziákkal által ellenbe, és hogy immár fél hől formára bé is vagon

Landau rekefztetve. Hogyha ezt is tsak úgy fogják védelmezni, mint *Moguntziát*, nem sokára kezünkbe fog esni. *Landau* igen szép nyóltz szegeletű, erős, és e' mostan folyó században feletőbb sok változásokon által ment váras, 1702-dik esztendőben a' Cs. és N. Birodalombeli seregek által el vétetett a' *Frantziáktól*, következett esztendőben általok vissza vétetett, 1704 eszt. ismét meg hódolt a' Cs. és N. Birodalombeli seregeknek, és egész 1713-ik esztendeig a' több imperialis várasok száma között vólt, ekkor két hólnapig tartott kemény ostromoltatása után a' *Frantziák* kezében esvén, az 1714-ik esztendőben szerzetett *Badeni* békeféségben örökösen által engedtetett a' Fr. királynak. Úgy tartjuk, hogy ha most is bírásához juthatunk, előbbi állapattyaiba, t. i. a' N. Birodalomnak kebelébe fog bé tétletni.

Azt is a' *Manhejmből* jött levelekből olvasuk, hogy a' Fels. Pruffziai király *Türkhejmba* szállott kvártélyba, kétség kívül olly fel tétellel, hogy a' *Frantziáknak* útaikat bé rekefzze, és a' *Brunsvigiai* herczeg, 's Gróf *Wurmser* kormányaikra bizattatott seregeknek segítségkre lehessen. Minekutánna *Landau* vidékéről el távoztak a' *Frantziák*, 35 ezer emberrel szabadon vagynak a' királynak kezei, óda küldheti azokat, a' hol leg inkább szükségesnek itilendi jelenlételeket. — Mind a' *Brunsvigiai* herczeg, mind *Wurmser* Generál úgy helyhezgették magokat, hogy mind ketten hozzá kezdetnek *Landau* ostromlásához.

Neustadból a' Palatinatusi Fejedelemségnek városából iratik, hogy múlt hólnapnak 27-ik napján, sok *Edenkobeni* lakosok futottanak vólva óda által, az a' hir mevéen füleikbe, hogy a' Cs. K. seregeknek bal szárnya vissza vonta vólva magát a' *Frantziáknak* réájók lett ütések után. Az ugyan úgy történt, de koránt sem az ellenségtől való félelem miatt, hanem hogy ezen hadi fortélyok által bellyebb tsalhásák és törbe ejthésék őket. A' minthogy el is érték tzéllyokat, mivel mirek-

utánna az el rejtetett batériákon belől mentenek volna a' Frantziák, el bődültek az azokban kézfén volt ágyúk, és mint a' zöld fű a' kaszás kaszája előtt, úgy hullott az ellenség a' kártáts golyóbisoknak zápora között, más felől pedig oldalra vévén őket a' Cs. K. lovasok, és a' *Conde* hertzeg *corpusa*, sokaknak vérekkal meg festették fegyvereiket. Illyenképen nyakra főre villa futottanak a' még éleiben és épségben meg maradtak, kiknek üzésekben néhány fr. széna és szalma magazinokban tüzet vetettenek a' győzedelmes vírtűzék; — Más nap hajnalban az *Edenhobeni*, és *Maria* nevű hegyeket is oda hagyták a' Frantziák, másoda indító okból, nem tudatik. Némellyek úgy vélekednek, hogy a' Brunsvigiai hertzeget akarják meg akadályoztatni, a' ki az *Auveileri* völgy felé masirozik, hogy hátul kerithesse az ellenséget, és *Landau*nak jobb részén szállhasson táborba. Annál bizonyosabb niats, hogy már *Wurmser* Generál a' Frantzia földre telepedett le, és bal részről fogja *Landaut* ostromlani. Oda váratik *Kalkreuth* Generál Lájtnánt is egynéhány Prussus regementekkel.

A' mint hallatik, *Landau* felül, *Lauterburg* és *Weisenburg* vidékén gyülekeznek öszve a' Frantziák, holott már is 50 sőt 60 ezer foból álló sereg vagon kéfzen.

Lengyel Ország.

Múlt hólnapnak 11 dik napján tudtára adattatván a' *Grodnoi* Gyűlésnek, hogy a' Lithvániai nagy Marsalnak *Tyskievitz* úrnak örökségei az Orosz seregek által sequestráltattanak volna: mingyárt az Orosz követhoz ment a' nagy Cancellários; azon történet okának meg tudására. Melly kérdésre rövideden azt felelte a' nevezett követ, hogy ez a' sequestratio mingyárt meg fogna szünni, mihelyt a' Pétersburgi udvar által kivánt tellyes hatalmú delegatio ki fogna rendelteni, és ha ezt nem mivelnék, még több

Ország követei is fogságra fognának vitettetni. Ahozképest Jul. 13-ik napján, a' Rendekek meg égyezésével ki rendelte a' király a' delegatiót. Azután harmad nappal egy nótát, avagy jegyzést adott bé az Orosz követ a' *Grodnoi* Gyűlésnek, mellyben azt kívánta, hogy a' kívánt delegatiónak határozhatatlan hatalom adattatna, hogy így minden további halogatás nélkül, és meg határozott módon tractálhatna avval. — Más nap újjabb nótát adott bé, mellynek summája e' vala, hogy, ha Jul. 17 napján a' kívánt tellyes hatalommal fel ruháztatott delegatió ki nem fogna rendeltetni, ollyba tartva, mintha háborút indítanának, és ellenségesképen bannának az Orosz Birodalom ellen, és így nemcsak azoknak örökségeiket, a' kik a' kívánt delegatiónak magokat ellene szegezéndik, hanem még a' király asztali pénzét is el foglaltatna, és úgy banna személyeikkel, a' mint a' környül állások, és a' dolognak mivóltai fognak kívánni. Azomban el kezdvén a' ki rendeltetett deiegatió az Orosz követtel való tractát, mingyárt az első gyűlésben eleibe terjesztette, hogy hatalma nem volna a' második tzikkelynek, t. i. az Orosz seregek által el foglaltatott tartományoknak meg erősítésére. E' vólt az oka, hogy a' követ a' fellyebb említett két fenyegető nótát, avagy jegyzést bé adta a' *Grodnoi* gyűlésnek, mellyre Jul. 17-ik napján a' kívánt delegatiót meg is nyerte. Minekelötte e' következett volna, a' nevezett hólnapnak 15-ik napján, jelentést tett ez a' delegatió a' Lengyel rendeknek azon tárgyáról, mellyekről három elsőbb gyűléseiben az Orosz követtel tapátskozott. Egyfzersmind által adta a' Pétervári udvar által küldetett, és az Orosz Birodalom 's Lengyel nemzet között fel állítatandó szövetségnek plánumát is, melly 10 tzikkelyből állott, u. m.

1. Hogy a' két Ország között, örökös békesség, és tökéletes barátság uralkodjon.

2. Hogy az Oroszok által el foglaltatott Lengyel tartományok formaliter által adattasanak.

3. Minden azokhoz való jussaikról örökösen le mondjanak a' Lengyelek, és az Orosz Birodalomnak minden Európában lévő birtokait garantirozzák, az az, azokért jót állyonak.

4. Az Orosz Birodalom, minden Lengyel Országhoz való további jussairól le fog mondani, és a' Lengyel korona mellett meg maradandó tartományoknak egészségét, úgy a' mint most van, garantirozni fogja.

5. A' Lengyel közönséges társasághoz illendő igazgatás formát fog annak adni, és azt is garantirozni.

6. Az Oroszok és Lengyelek között minden hasznos kereskedés fel fog állittatni.

7. Mind két részről biztosok rendeltetsenek az új határoknak ki jegyzésekre.

8. Az Oroszok által el foglaltatott tartományokban lakó Catholicusoknak tökéletes vallásbeli szabadságok leszzen az Orosz Birodalom alatt.

9. Mind a' két Orzágnak javára még ennekutánna fel találtatandó tárgyak egy különös actában határozatsanak meg.

10. Ennek a' meg égyezésnek közönségesé tétele hat hetek, alatt adattafson égy egymásnak által.

Juliusnak 20 ik napján a' Prussziai követ is egy nótát adott bé a' Grodnói gyűlésnek, mellyben azt kívánta, hogy a' Prussziai király részére is hasonló tellyes hatalommal fel ruháztatott delegatió nevezteszen ki, mint a' minémü ki nevezetett az Orosz Császárné részére. Minémü következései fognak ezen dolognak lenni, a' jövő idők fogják meg mutatni, mivel a' Lengyel király még Jul. 15-ik napján félbe szakasztotta a' gyűlést, és Jul. 30-ik napjára halasztotta annak jobban lejendő el kezdését.

B é t s .

Közelebb múlt vasárnapon, u. m. e' mostan folyó hólnapnak 11-ik napján, tartatott a' Szent István templomában *Valenciennes* várának szerentséssen lett meg vétetéséért való *Te Deum laudamus*, és háláadó áldozat. Dél előtt tizenegygyedfél óraker fel gyülekezevén az egész Cs. K. udvar gála ruhájában, a' templomban pedig a' T. Káptalan, az Universitas, a' város Előjárói, az egész Clerus, és mind a' belső, mind a' külső városokbeli T. papság, örömmel várták, 's fogadták ő Cs. K. Felségeket, a' kik dél előtt 11 óraker az udvarhoz tartozó tisztek 's belső tselédek, és gála forma ruhájokban fel öltözött magyar 's német testörzöknek kisirések között gála hintójokban a' nevezett templomba mentek, 's ottan áhétatosan imádkoztanak a' kegyelmes egek által adatott győzedelemért. — Az isteni szolgálat alatt három salvét adott a' templom körül állott gyalog batalion, mellyet a' bástyáknak fokaira ki vonattatott ágyúknak kemény ropogásai követtének. Az isteni tiszteletnek végbe menetele után ugyan azon módon és pompával térének ő Felségek Cs. lakó hajlékokba, a' minémüvel a' templomba mentének. Mindenütt az úttzákon öszve sereglett népnek buzgó kívánsága követte ő Felségeket.

Midön múlt hólnapnak 27-ik napján *Lindenau* Gróf és Prusszus Oberstlájtinánt, mint Kurir, *Moguntzia* meg vétetésének híret *Laxenburgba* vitte volna ő Felségeknek, mind ketten tapsoltanak örömökben, ő Felsége pedig a' Császár, a' nevezett Gróf úrhoz való kegyelmességének ki nyilatkoztatására a' *Mária Therésia* vitézi rendjének tzimmerét, a' kis keresztet függesztette nyakába, a' Prussziai *pour le merite*, az az, érdemért való rendjének tzimmerén alól, mellyel már annakelőtte fel volt a' nevezett Gróf úr, tulajdon fejedelme által ékesítetve. Ő Felségének ezen kegyelmes

maga le erefzkedésén, annyira meg illetődött *Lindenau* Gróf úr, hogy örömeinek könyvei tsordúlnak ki izemeiből.

Magyar Ország.

Zemplén Vármegyéből, nevezetesen *S. A. Új-helyből* írja egy jó levelező barátom, hogy a' sok eszozések miatt kevés reménység vagon a' hegy allyai jó és bő szürethez, hogy a' tavali boroknak tellyességgel semmi ártok nintsen, és hogy lámpással sem lehetne kupetzeket, avagy bór vásáriókat találni. Nemtsak a' Izoito termo hegyekre, hanem a' Izeña gyűjtésre, és gabona aratásra nézve is ártalmas vóit, a' sok égi háború, és gyakorta való jég és zápor eszozés, melly a' renden feküdütt, és bogtyákra rakatott Izenát el horta, a' lábön állott gabonát a' földig le tsépelte, a' búza kerefzteket pedig ki tsiráziatta.

Ugyan *Zemplén Vármegyéből* irattatik hozzá, hogy egy *Vetsc* nevű faluban kvártélyozó Uhlanus katonának a' felesége azt jövendölte, hogy *Gál Szécsben Sósia* napján esendo vásárkor nagy tuz fogna támadni, de nem emberi kéz által, hanem másképen. Bé is tellyesedett jövendölése, mivel a' gyalog vásár alatt nagy fekete felhő kerekedvén az égre, nagyot tsattant, és egy oda való úri affzonymságnak tsürébe bé ütven a' menkö, mind magát a' tsürt, mind az ottan lévő gabona affztagokat porrá tette. A' mint nékem iratik, többet is jövendölt ez az affzony, a' mi bé tellyesedett, melly által olty nagy kedveséget szerzett magának azon a' környéken, hogy tsupportosan mentek hozzá az ott lakó urak és úri affzonyok, még pedig nem üres, hanem tellyes kezekkel, akarván tölle jövendöbeli szerentsés, vagy szerentsétlen dolgaikat hallani. De az ilyen emberi jövendölésekhez, ha némellykor történetből bé tellyesednek is, nem lehet ragaszkodni, és azoknak hitelt adni.

Articulorum provocatione in usum Tyronum, Causantium et Procuratorum. 8-vo 1793 — 1 for. 30 kr.

Szuhányi, Francisci Xav. Considerationes probi ac sinceri Patriae Civis, quae Juvenum mores corrumpunt, eosque communi Societati noxios reddunt. 8-vo 1793. — 30 xr.

Posouban *Wéber Simon Péter* úrnak könyvnyomtató műhelyében illy tizimű könyv nyomtatatik mostan: *Rontó Pálnak, egy magyar kőz katonának, és Gróf Benyófszky Aloritznak életek, földön, tengereken, álmélkodásra méltó történetjeiknek, 's véghez vitt dolgaiknak le írása, a' melyet hazánk dalmáinak kedvekért versekbe foglalt Gróf Gvadányi József magyar lovas Generális. — Ezen munka a' Pesti vásárig ki fog a' sajtó alól jönni. Találhatnak fellyebb nevezett *Wéber Simon Péter* úrnál azon Gróf munkáiból más nyomtatványok is, u. m. az *Ország Gyűlésének Satyricé-critice való le írása s. a. t.* egy *Julius Notariusnak Budára való útazása; Török háborúja tölözö gondolatok; XII Károly Svétzia Ország királyának élete, és álmélkodást felül múltó vitézségének le írása s. a. t.**